

Državni izpitni center

SPOMLADANSKI IZPITNI ROK

UMETNOSTNA ZGODOVINA

NAVODILA ZA OCENJEVANJE

Ponedeljek, 8. junij 2020

SPLOŠNA MATURA

Moderirana različica

DEL A**Izpitna pola 1****1. naloga: Razvoj profane arhitekture**

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
1.1	4	<ul style="list-style-type: none"> ♦ slika 1.1: gledališče/teater ♦ slika 1.2: amfiteater/arena ♦ slika 1.3: mestna hiša ♦ slika 1.4: knjižnica/stopnišče/vestibul 	Za vsak pravilen odgovor 1 točka.

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
1.2	4	<ul style="list-style-type: none"> ♦ slika 1: grška antika ♦ slika 2: rimska antika ♦ slika 3: gotika ♦ slika 4: pozna renesansa/manierizem 	Za vsak pravilen odgovor 1 točka.

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
1.3	1	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Insula je rimska večstanovanjska in večnadstropna stavba z večinoma najemniškimi stanovanji za nižji in srednji razred. ♦ Stanovanjska enota v urbs quadrata. 	
	1	♦ Domus je vrsta rimske enodružinske mestne atrijske hiše.	
	1	♦ Palača je reprezentativno bivališče cesarja ali rimskih bogatašev.	
	1	ena od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Vila je gosposka podeželska hiša, ki je obsegala tudi zemljiška posestva. ♦ Rimska vila je tudi letoviška hiša zunaj mesta z vrtovi in parki (npr. Hadrijanova vila v Tivoliju). 	
Skupaj	4		

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
1.4	2	<p>dve od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ Grško gledališče (<i>theatron</i>) ima obliko polkroga in ima prostor za gledalce sezidan na pobočju hriba, zato se sedeži dvigujejo. Rimski amfiteater ima obliko elipse in ima sedišča za gledalce razporejena na poševninah v notranjosti. ♦ V nasprotju s polkrožnimi (grškimi) gledališči, ki so imela oder (orchestra) za uprizarjanje dram, je bila na sredini amfiteatra elipsasta površina (arena), namenjena javnim igram, največkrat krvavim bojem. ♦ Pri gradnji Koloseja so Rimljani uporabili različne materiale: rimski beton, opeko, kamen/travertin. Gledališče v Epidavru je zgolj kamnito. ♦ Gledališče nima členjenih sten, Kolosej je na zunaj členjen s polstebri (dorski, jonski, korintski). ♦ Pri gledališču so izkoristili danost terena, za amfiteater so preoblikovali prostor. 	Za en pravilen odgovor 1 točka.

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
1.5	1	♦ Michelangelo	

2. naloga: Antično kiparstvo

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
2.1	6	♦ slika 2.1: helenistično obdobje ♦ slika 2.2: helenistično obdobje ♦ slika 2.3: helenistično obdobje ♦ slika 2.4: arhajsko obdobje ♦ slika 2.5: helenistično obdobje ♦ slika 2.6: klasično obdobje	Za vsak pravilen odgovor 1 točka.

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
2.2	2	♦ B ♦ C ♦ D ♦ G	Za dva pravilna odgovora 1 točka.

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
2.3	1	♦ 2.1 ♦ 2.2	Za dva pravilna odgovora 1 točka.

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
2.4	1	♦ A ♦ D	Za oba pravilna odgovora 1 točka.
	1	♦ pretirana čustva, dramatičnost obraznega izraza	
	2	♦ Ker je trojanska vojna trajala že mnogo let in Grki nikakor niso mogli premagati Trojancev, so posegli po prevari. Iz lesa so zgradili velikega konja, ki je bil znotraj votel (vanj so se skrili Grki). Zapustili so taborišče ob obali, se vkrcali na ladje in odpluli pod pretvezo, da so se odpravili domov. Trojanci so konja prepeljali v mesto in priredili veliko zabavo v čast konca vojne. Ko so prebivalci mesta zaspali, so se Grki splazili iz konja, premagali maloštevilne straže ter izropali in požgali mesto. Trojanski svečenik Laokoon je svoje rojake poskušal prepričati, da je trojanski konj prevara. Zato sta Atena in Pozejdon nad Laokoonta in njegova sinova poslala kači.	
	1	♦ Ker so se Rimljani šteli za naslednike Trojancev.	
	1	♦ Michelangelo	
Skupaj	6		

3. naloga: Sakralna arhitektura v visokem in poznem srednjem veku

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
3.1	2	<ul style="list-style-type: none"> ♦ slika 3.1: romanika ♦ slika 3.2: gotika 	Za vsak pravilen odgovor 1 točka.

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
3.2	3	tri od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Cerkev na sliki 3.1 je grajena masivno, ima debele stene in majhne okenske odprtine, medtem ko je katedrala na sliki 3.2 grajena skeletno – zaradi velikih oken se zdi stena dematerializirana. ♦ Stavba na sliki 3.2 je precej višja od stavbe na sliki 3.1. ♦ Na zunanjščini cerkve na sliki 3.2 so zunanji ločni oporniki, na zunanjščini cerkve na sliki 3.1 pa so zelo plitvi in rahlo stopničasti. ♦ Stavba na sliki 3.2 ima dvostolpno monumentalno pročelje, stavba na sliki 3.1 pa ne. ♦ Obe sta grajeni iz kamna. 	Za en pravilen odgovor 1 točka.
	3	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Stavba na sliki 3.1 ima polkrožne, tista na sliki 3.2 pa šilaste loke. ♦ Zaradi manjših okenskih odprtin deluje stavba na sliki 3.1 bolj temačno. ♦ Stavba na sliki 3.1 ima banjaste, na sliki 3.2 pa križnorebraste oboke. ♦ Cerkev na sliki 3.1 je pet-, na sliki 3.2 pa triladijska. ♦ Obe imata korni obhod in korne kapele (apsidiole). ♦ Cerkev na sliki 3.1 ima prečne oproge, cerkev na sliki 3.2 ima stolpe, služnike in sklepnike. 	Za en pravilen odgovor 1 točka.
Skupaj	6		

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
3.3	1	♦ samostan v Stični	
	1	♦ cistercijani	
Skupaj	2		

Vpr.	Točke	Rešitev:	Dodatna navodila
3.4	3	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Dormitorij je samostanska skupna spalnica. ♦ Skriptorij je prostor, kjer so prepisovali knjige. ♦ Refektorij je samostanska jedilnica. 	Za vsak pravilen odgovor 1 točka.

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
3.5	2	<ul style="list-style-type: none"> ♦ gotika ♦ barok 	Za vsak pravilen odgovor 1 točka.

4. naloga: Zgodovinski motiv

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
4.1	2	<ul style="list-style-type: none"> ♦ slika 4.1: E ♦ slika 4.2: C ♦ slika 4.3: A ♦ sliki 4.4 in 4.4a: B ♦ slika 4.5: D 	Za 5 ali 4 pravilne odgovore 2 točki, za 3 ali 2 pravilna 1 točka.

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
4.2	1	<ul style="list-style-type: none"> ♦ slika 4.1: mezopotamska/akadska kultura ♦ slika 4.2: staroegipčanska kultura 	Za oba pravilna odgovora 1 točka.
	2	dve od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ pomenska/hierarhična perspektiva ♦ kompozicija v nizu / registri ♦ upodabljanje figure iz dveh očišč ♦ tipizacija figur ♦ stilizacija 	Za en pravilen odgovor 1 točka.
Skupaj	3		

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
4.3	1	♦ Pokončna plošča z napisi, ki služijo slavljenju, komemoraciji ali kot nagrobnik.	
	1	♦ Predmeti, darovani božanstvu iz hvaležnosti, zaobljube, pobožnosti.	
Skupaj	2		

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
4.4	1	♦ Gre za upodobitev niza dogodkov, izmenjujočih se prizorov zgodovinskih dogodkov in žanra, upodobitev vključuje veliko zgodovinskih motivov iz Trajanovih bojev v Daciji.	
	1	ena od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ slavolok ♦ spominski/slavlilni steber ♦ oltar ♦ sarkofag 	
Skupaj	2		

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
4.5	1	♦ vezenina, volna, vezena na laneno platno	
	1	♦ Anglija	
Skupaj	2		

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
4.6	2	dve od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ voluminoznost teles ♦ senčenje ♦ perspektivne skrajšave ♦ iluzija prostora ♦ tople barve ♦ realistične figure 	Za en pravilen odgovor 1 točka.

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
4.7	1	ena od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ poveličevanje posameznih konkretnih zgodovinskih dogodkov in vojnih zmag vladarjev ♦ politična propaganda 	
	1	ena od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Zmaga akadskega kralja Naramsina nad vzhodnoiraškim kraljem Lulubijem. ♦ Simbolna ponazoritev zmage Zgornjega Egipta nad Spodnjim. ♦ Bitka pri Isu med Grki in Perzijci, Aleksandrov napad na Dareja, ki zbeži iz bitke. ♦ Trajanov vojni pohod v Dacijo, dačanske vojne ♦ Prestolonasledstvena vojna po smrti kralja Edvarda, Viljem Osvajalec z bitko pri Hastingsu prevzame angleško krono. ♦ Spopad med florentinsko in siensko vojsko, ta je bila v bitki poražena. 	
Skupaj	2		

5. naloga: Prepoznavanje obdobja

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
5.1	3	<ul style="list-style-type: none"> ♦ renesansa ♦ Italija ♦ 15. stoletje 	Za vsak pravilen odgovor 1 točka.

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
5.2	2	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Medici ♦ Firence 	Za vsak pravilen odgovor 1 točka.

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
5.3	1	♦ Masaccio	Za en pravilen odgovor 1 točka.
	2	dve od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ plastično oblikovanje teles ♦ realizem ♦ uporaba linearne perspektive ♦ uporaba barvne in zračne perspektive ♦ tektonska kompozicija 	
Skupaj	3		

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
5.4	3	tri od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Slika predstavlja pomlad. ♦ Figure so v rajskem vrtu, osrednja oseba je Venera, nad katero leti Kupid. ♦ Predstavlja neoplatonistično idejo o ljubezni. ♦ Zefir in Hlorinda predstavljata čutno ljubezen, Gracije z Merkurjem pa duhovno. ♦ Slika je alegorija. 	Za en pravilen odgovor 1 točka.

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
5.5	1	♦ Alberti	Za vsak pravilen odgovor 1 točka.
	3	tri od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ posnemanje antike ♦ polkrožni loki ♦ členjenost s pilastri ♦ uporaba antičnega stebrnega reda ♦ uporaba zlatega reza ♦ simetrija ♦ harmonija/uravnoteženost ♦ rustika ♦ osnovni geometrijski liki 	
Skupaj	4		

Skupno število točk: 60

Izpitna pola 2

1. naloga: Baročno slikarstvo

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
1.1	4	<ul style="list-style-type: none"> ♦ slika 1.1: nabožna/svetopisemska snov ♦ slika 1.2: mitološka snov ♦ slika 1.3: skupinski portret / žanr ♦ slika 1.4: žanr 	Za vsak pravilen odgovor 1 točka.

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
1.2	2	<ul style="list-style-type: none"> ♦ slika 1.1: Caravaggio ♦ slika 1.3: Rembrandt 	Za vsak pravilen odgovor 1 točka.
	1	♦ Svete osebe so naslikane po živih modelih, videti so nelepe, revne (npr. raztrgan rokav pri Kristusovem učencu), celo umazane. Prizor je naslikan kakor iz časa umetnikovega življenja (npr. oblačila, pogrinjek).	
Skupaj	3		

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
1.3	3	tri od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ dramatičnost ♦ vtis usodne trenutnosti ♦ chiaroscuro ♦ diagonalne kompozicije ♦ skrajni realizem/naturalizem ♦ dinamičnost ♦ bogat kolorit 	Za vsak pravilen odgovor 1 točka.

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
1.4	1	♦ Parisova sodba	
	3	tri od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Atena – ima ščit z Meduzino glavo. ♦ Afrodita – ob njej se igra Amor/Eros/Kupid. ♦ Hera – spremlja jo pav. ♦ Hermes – krilata čelada, krilati sandali, kaducej. ♦ Paris – pastirska oprava, jabolko. 	Za en pravilen odgovor 1 točka.
	1	♦ Paris kot razsodnik v roki drži zlato jabolko spora. Ob njem je Hermes, božji sel. Vsaka od boginj ga želi premamiti z obljubami, da bi jo izbral za najlepšo. Hera mu obljublja oblast, Atena modrost, Afrodita pa ljubezen najlepše ženske – odloči se za slednjo.	
Skupaj	5		

2. naloga: Umetnost 19. stoletja – slikarstvo

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
2.1	3	<ul style="list-style-type: none"> ♦ realizem ♦ impresionizem ♦ postimpresionizem 	Za vsak pravilen odgovor 1 točka.

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
2.2	1	♦ žanr	Za en pravilen odgovor 1 točka.
	2	dve od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ V vagonu so nagnjeni predstavniki različnih družbenih slojev in starosti. ♦ Peljejo se na delo. ♦ Dogodek je dokumentaren, saj govori o mestnem vsakdanu. 	
Skupaj	3		

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
2.3	3	tri od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ realistična upodobitev ♦ slikajo nižje sloje prebivalstva (delavce, kmete) ♦ upodobitve so resnične, brez olupšav ♦ tople, temne barve ♦ rjavkasta barvna paleta 	Za vsak pravilen odgovor 1 točka.

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
2.4	3	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Ivana Kobilca ♦ Pariz ♦ Salon 	Za vsak pravilen odgovor 1 točka.

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
2.5	1	♦ Ker jih je zanimal trenutni vtis v različnih letnih časih in časih dneva.	

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
2.6	2	<ul style="list-style-type: none"> ♦ ekspresionizem ♦ kubizem 	

3. naloga: Ples v likovni umetnosti

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
3.1	1	<ul style="list-style-type: none"> ♦ D ♦ impresionizem 	Za obe pravilni navedbi 1 točka.

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
3.2	1	♦ plakat za oglaševanje zabavišča	Za obe pravilni navedbi 1 točka.
	1	♦ B	
	1	<ul style="list-style-type: none"> ♦ linija ♦ barvne ploskve 	
Skupaj	3		

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
3.3	1	♦ žanr	
	1	♦ slika 3.3: Slikar pozorno opazuje svetlobo, ki pronica skozi krošnje dreves in pergolo, opazuje svetlobne lise na plesišču, oblačilih meščanov in njihovih obrazih ...	
	1	♦ slika 3.4: Figure prežema nenavadna notranja svetloba, ki ustvarja shrlijive izraze, obrazi so kot osvetljene maske, magični realizem ...	
Skupaj	3		

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
3.4	2	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Saloma pleše ples sedmih tančic in zapeljuje kralja Heroda, da bi dobila glavo Janeza Krstnika. ♦ Nova zaveza 	Za vsak pravilen odgovor 1 točka.
	2	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Izraelci plešejo okrog zlatega teleta, medtem ko je Mojzes odsoten, in ga častijo kot idola. ♦ Stara zaveza 	Za vsak pravilen odgovor 1 točka.
Skupaj	4		

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
3.5	1	<ul style="list-style-type: none"> ♦ slika 3.1: balet ♦ slika 3.2: kankan 	Za oba pravilna odgovora 1 točka.

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
3.6	3	tri od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ deformacije oblik ♦ sunkovite poteze ♦ divje, žareče barve ♦ telesa so upodobljena skicozno ♦ figure so prikazane s pretiranimi gestami, kretnjami 	Za vsak pravilen odgovor 1 točka.

4. naloga: Likovni izraz/jezik moderne umetnosti

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
4.1	2	dve od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Upodobitev na sliki 4.1 je bolj stilizirana, abstrahirana kot upodobitev na sliki 4.2, ki je bolj realistična. ♦ Upodobitev na sliki 4.1 ima zoomorfne značilnosti, upodobitev na sliki 4.2 je idealizirana in ustreza lepotnemu tipu časa. ♦ Na sliki 4.1 je kiparska busta narejena iz bron, slika 4.2 je dopasni portret, narejen v tehniki olje na platno. ♦ Upodobitev na sliki 4.1 ima manj podrobnosti, gre bolj za silhueto, podoba na sliki 4.2 ima natančno prikazan nakit, oblačila, šopek. ♦ Iz upodobitve na sliki 4.1 manj izvemo o portretiranki, na sliki 4.2 pa lahko razberemo socialni status in zanimanja portretiranke. 	Za en pravilen odgovor 1 točka.
	2	<ul style="list-style-type: none"> ♦ slika 4.1: Moderna galerija ♦ slika 4.2: Narodna galerija 	Za vsak pravilen odgovor 1 točka.
	1	♦ B	
Skupaj	5		

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
4.2	2	dve od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Krajina na sliki 4.3 je topografsko neprepoznavna, na sliki 4.4 lahko prepoznamo Bohinjsko jezero s Triglavom. ♦ Krajina na sliki 4.3 se je spremenila v abstraktni vzorec barvnih lis, na sliki 4.4 je naslikana realistično, vendar idealizirano. ♦ Krajina na sliki 4.3 je sestavljena iz teksture svetlobnih lis in sence, na sliki 4.4 svetloba ustvarja idilično podobo krajine. 	Za vsak pravilen odgovor 1 točka.

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
4.3	2	dve od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Umetniki ustvarjajo spontano in impulzivno. ♦ Upoštevajo psihični avtomatizem. ♦ Vključujejo sanje, podzavest. ♦ Ustvarjajo nadrealistične podobe iz navidezno nezdržljivih elementov. ♦ Osebna simbolika. 	Za vsak pravilen odgovor 1 točka.
	1	ena od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Joan Miró ♦ Salvador Dalí ♦ Max Ernst ♦ René Magritte ♦ Stane Kregar ♦ Marc Chagall 	
Skupaj	3		

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
4.4	2	dve od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Obe kompoziciji sta dinamični. ♦ Na sliki 4.5 prepoznamo organske oblike in elemente stvarnega sveta, na sliki 4.6 je kompozicija sestavljena iz geometrijskih oblik. ♦ Na obeh slikah so barve enotnih tonov, senčenja ni. ♦ Na sliki 4.5 prepoznamo elemente čutnega sveta, slika 4.6 se popolnoma odmakne od predmetnega sveta. ♦ Obe deli govorita o nadresničnem svetu, delo na sliki 4.5 otroške igrivosti in podzavesti, na sliki 4.6 pa nove resničnosti čistih likovnih odnosov. 	Za vsak pravilen odgovor 1 točka.

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
4.5	1	♦ Picasso	
	2	♦ kolaž ♦ lepljenka, sestavljenka, različni materiali, nalepljeni na podlago	Za vsak pravilen odgovor 1 točka.
Skupaj	3		

5. naloga: Arhitektura 20. stoletja

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
5.1	2	dve od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ zavračanje ornamenta ♦ poudarek na funkcionalnosti arhitekture (uporabnost pred obliko) ♦ jasne, ravne linije ♦ kubični bloki ♦ nepoudarjeni nosilci ♦ vidni nosilci ♦ vidnost novih materialov (beton) ♦ lahkotnost (steklene stene) 	Za vsak pravilen odgovor 1 točka.
	1	♦ nebotičniki/stolpnice	
Skupaj	3		

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
5.2	1	♦ A	Za oba pravilna odgovora 1 točka.
	1	dve od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ železobetonski ♦ armiran beton ♦ jeklo ♦ steklo ♦ umetni materiali 	
	3	♦ Walter Gropius ♦ Le Corbusier ♦ Mies van der Rohe	
Skupaj	5		

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
5.3	1	♦ Bauhaus	

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
5.4	2	dve od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Arhitektura naj služi svoji funkciji, zato je okras nepotreben/odveč. ♦ Estetika okrasja je minljiva. ♦ Okras je simbol buržoazije. 	Za vsak pravilen odgovor 1 točka.

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
5.5	1	♦ B	
	1	♦ A	
Skupaj	2		

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
5.6	1	♦ Vladimir Šubic	
	1	ena od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Na stavbi je ohranjeno arhitekturno in kiparsko okrasje. ♦ Opaziti je zgledovanje po klasični arhitekturi. 	
Skupaj	2		

Skupno število točk: 60

DEL B**Navodila za ocenjevanje**

Navodila za ocenjevanje so pripravljena v skladu s poglavjem 3.2 »Tipi nalog in ocenjevanje« in z merili ocenjevanja posameznih delov izpita, ki so objavljena v poglavju 3.3.2 v Predmetnem izpitnem katalogu za splošno maturo 2020 – Umetnostna zgodovina.

Elementi ocenjevanja	Merila	Točke	Skupaj
1. podatki o umetniškem delu	ime umetnika, naslov izbranega umetniškega dela ali ime in kraj, kjer stavba stoji, okvirni čas nastanka, tehnika ali material, približna velikost in umestitev v slogovno obdobje.	za vsako pravilno navedbo 1 točka	4 točke
2. oblikovna razčlemba	navedena ni nobena od oblikovnih lastnosti umetniškega dela	0 točk	3 točke
	opis motiva ter navedba in opredelitev enega ali dveh elementov oblikovne analize (telesnost, prostor, kompozicija, barve, svetloba, tekstura, ...) izbranega likovnega dela, razčlemba je pomanjkljiva	1–2 točki	
	navedba večine oblikovnih elementov v povezavi s kompozicijskimi lastnostmi in sestavo, jasna opredelitev in povezava s slikovnim gradivom	3 točke	
3. vsebinska razčlemba	navedena ni nobena od vsebinskih lastnosti umetniškega dela	0 točk	3 točke
	opis in prepoznavna ikonografskega motiva, interpretacija je pomanjkljiva in nejasna	1–2 točki	
	natančna opredelitev vsebine upodobljenega dela in njegovega sporočila; interpretacija je jasna, samostojna in smiselna	3 točke	
4. navedba okoliščin nastanka umetnine, umetniški vplivi in pomen za umetnost	naveden ni nobeden od zahtevanih elementov	0 točk	3 točke
	pomanjkljiva navedba okoliščin oziroma vplivov na izbrano umetniško delo; razlaga ni jasna	1–2 točki	
	celovita navedba okoliščin, smiselno povezano opredeljeni umetnostni vplivi in jasno označen pomen dela za umetnost; interpretacija je smiselna in samostojna	3 točke	
5. primerjava obeh umetniških del	navedena ni nobena primerjava	0 točk	5 točk
	navedena je ena zahtevana primerjava	1 točka	
	navedeni sta dve zahtevani primerjavi	2 točki	
	navedene so tri zahtevane primerjave	3 točke	
	navedene so štiri zahtevane primerjave	4 točke	
	navedenih je pet zahtevanih primerjav	5 točk	
6. opredelitev odnosa do likovnih del	odnos do obeh umetniških del ni naveden	0 točk	2 točki
	zapis odnosa do obeh umetniških del	1 točka	
	smiselna opredelitev odnosa do obeh umetniških del z utemeljitvijo	2 točki	

Skupno število točk: 20

Izpitna pola 1

6. naloga

EO	Rešitev
1	<p>štiri od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ Jan van Eyck ♦ Portret Arnolfinijev / Arnolfinijeva poroka / Arnolfinijeva zaroka / Giovanni Arnolfini z ženo ♦ 1434 / prva polovica 15. stoletja ♦ olje na lesu / olje na leseni (hrastovi) plošči ♦ 82,2 x 60 cm (manjše mere / kabinetni format) ♦ London, Narodna galerija ♦ zgodnja renesansa / staronizozemsko slikarstvo / severna renesansa
2	<p>tri od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ Na sliki sta dve celopostavni osebi v interierju. Na steni v ozadju je konveksno ogledalo, ki ga obrobja okvir z desetimi medaljoni s prizori Kristusovega pasijona. V njem vidimo odsev prostora: strop z lestencem, zajeta je celotna soba z oknom in skrinjo, hrbtna stran moža in žene ter odprta vrata sobe, skozi katera sta pravkar vstopili dve postavi v rdečem in modrem oblačilu. Pes strmi vanju. Oseba v rdečem je slikar sam, s čimer prikaže, da je priča prizoru in da je naslikal res točno tisto, kar je videl. ♦ Nad zrcalom je napis, ki se v prevodu glasi: »Jan van Eyck je bil tukaj 1434.« Slikar se je torej podpisal na steno. ♦ Prizor je naslikan z oljnimi barvami in finimi, večplastnimi lazurnimi potezami. ♦ Obrisi so sklenjeni, jasni – vsako telo je natančno izrisano, polnoplastično. ♦ Vse je naslikano prepričljivo realistično: portretiranca, njuna oblačila, notranjščina sobe in predmeti v njej. ♦ Kompozicija je simetrična, s poudarjeno središčno osjo z lestencem, ogledalom, sklenjenima rokama in psom v ospredju. ♦ Gibanja ni oziroma se zdi, da je zamrznjeno, vse je podrejeno svečanemu trenutku. Zakonca sta se prijela za roke, on dviga desnico v znamenje prisega. Portretiranca sta videti ujeta v razmišljanju, zadržana in mirna. ♦ Oljna slikarska tehnika je umetniku omogočila skrbno in natančno nanašanje barv, zato je lahko poudaril različne vrste tkanin, teksturo drugih predmetov, inkarnat, predvsem pa različne svetlobne učinke, najbolj izrazito na bleščečem medeninastem lestencu. ♦ Slika je zgrajena iz uravnoteženih barv: črno-rjava na Arnolfinijevem plašču nasproti zeleni na obleki njegove žene in rdeči, ki prevladuje v ozadju na pregrnjenem pohištvu. Vse druge barve imajo podrejeno vlogo. ♦ Prostor se perspektivično pogloblja. Bolj oddaljeni predmeti so naslikani manjši. ♦ Ogledalo vnaša v zasnovo slike novo dojetje prostora in perspektive gledanja. Prizor v zrcalu ni le slika v sliki, ampak je zrcalna projekcija prizorišča, v katerega umetnik umesti portretiranca. Z njim se odpira prostor, ki daje gledalcu priložnost za ogled z nasprotne strani sobe, kjer sta Arnolfinija. ♦ Dodatno gledišče omogoča, da se okvir slike razširi in vključi tudi mesto, od koder jo opazujemo: oseba, ki jo vidimo v zrcalu na pragu sobe, stoji na točki, s katere gledamo prizor. ♦ Ključno vlogo pri oblikovanju prostora igra svetloba, ki prihaja iz dveh virov: prvi je zunaj slike, svetloba pada iz levega zgornjega kota, drugi vir pa je okno, ki dodatno osvetljuje sobo. ♦ Svetloba je diskretna, deli sobe so v polsenci. Poleg značilnih svetlobnih učinkov na svetlečih površinah, kot so medenina ali zlata ogrlica mladoporočenke, je poseben izziv tudi igra svetlobe na rjavem krznu Arnolfinijevega plašča ali beli krzneni obrobi Giovannine obleke. V obeh primerih je s svetlobo dovršeno modelirana tekstura krzna. ♦ Morfološko spada v plastični slog. Značilna je jasnost, portretna natančnost in realizem v detajlih.
3	<p>tri od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ Ena izmed teorij pravi, da sta na sliki Giovanni Arnolfini, italijanski trgovec iz Lucce, in njegova žena Giovanna Cenami – gre torej za dvojni portret mladoporočencev. (Nekatere sodobne teorije to izpodbijajo. Ob znanstvenem odkritju, da sta se poročila šele 14 let po nastanku slike, je bilo treba na novo določiti identiteto upodobljenecv. Vsekakor velja, da je na sliki član Arnolfinijeve družine z ženo.) ♦ Slika, ki je večkrat imenovana kot Arnolfinijeva poroka ali zaroka, ni mišljena kot dokument

	<p>poroke, je pa upodobitev zakonske zveze. Na njej ni prikazana Arnolfinijeva noseča žena, saj si oseba pod prsmi z roko samo privzdiguje obleko, sešito po tedanji najnovejši modi.</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ Ker sta portretiranca oblečena v razkošna oblačila, gre za reprezentativni portret. Krznena oblačila so od nekdaj znamenje bogastva in ne sovpadajo z letnim časom (na vrtu lahko vidimo zoreče češnje). ♦ Na njuno bogastvo kaže tudi oprema sobe – medeninast svečnik, škrlatno posteljno pregrinjalo, orientalska preproga, pomaranče na polici (zakonca sta živela v Bruggeu, ne v Italiji). Hkrati skromen nakit Giovanne Cenami in odsotnost nakita pri Arnolfiniju kaže na skromnost. ♦ Notranjščina sobe je polna prikrite simbolike – na prvi pogled se zdi kot običajna meščanska soba, detajli pa imajo simbolne pomene, povezane z motivom poroke in zakonske zvestobe: sezute cokle nakazujejo svetost prostora / zakramenta. Sveča, ki je prižgana sredi dneva, simbolizira navzočnost sv. Duha / Kristusa, ki vse vidi. Pes simbolizira zakonsko zvestobo, zrcalo čistost in nedolžnost. Pasijonski prizori na medaljonih v okviru zrcala kažejo na obljubo odrešenja, rožni venec pa na predanost molitvi. Vsak predmet v tem intimnem prostoru odslikava resničnost in ima neki simbolni pomen: pomaranče in jabolka na okenski polici simbolizirajo rajski vrt in izvorni greh. Detajl sv. Marjete/Margarete na posteljni stranici je tudi simbolno povezan s poroko, saj je ta svetnica zavetnica porodnic.
4	<p>tri od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ Arnolfinijeva poroka je prelomna zato, ker gre za prvi celopostavni dvojni (in reprezentativni) portret v zasebnem interierju. ♦ S svojo statičnostjo, nadčasovnostjo in poduhovljenostjo dobiva slika naravo oltarne podobe ne glede na to, da je par postavljen v meščansko sobo. Gre za posvetno sliko s številnimi sakralnimi prvinami. ♦ Ker je slika tako natančen prikaz podrobnosti, bi njeno funkcijo lahko primerjali z nalogami, ki jih ima fotografija. ♦ Mojstrstvu van Eycka se je bilo težko približati, preseči pa ga ni bilo mogoče. Zato nima neposrednih posnemovalcev. ♦ Delo je bilo pozneje v lasti španskih kraljev. Tam je sliko lahko videl španski baročni in dvorni slikar Diego Velázquez. Vplivala je na njegovo znamenito delo Las meninas, kjer zrcalo na zadnji steni kaže dvojno navzočnost kralja in kraljice, pa tudi slikar se je upodobil kot pričevalec nekega dogodka. V 20. stoletju je portret Arnolfinijev v slogu naivne umetnosti preoblikoval sodobni kolumbijski slikar Fernando Botero.
5	<p>pet od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ Obe umetniški deli sta reprezentativna portreta, vendar sta nastali v različnih obdobjih: v severni renesansi in otonski umetnosti. ♦ Oba portreta prikazujeta neko notranjščino, saj van Eyckov upodablja bogata meščana v domačem interierju, srednjeveška upodobitev anonimnega mojstra pa cesarja Otona II. na dvoru. ♦ Pri obeh opazimo tudi slovesno razpoloženje, nekakšen zamrznjen, pomemben in veličasten trenutek, kjer gibanja ni. ♦ Obe upodobitvi imata tudi simbolni pomen: renesančni portret z veliko prikrite simbolike kaže svečano prisego mladoporočenca, cesar Oton II. na prestolu pa sprejema poklonitev ženskih postav, personifikacij, ki simbolično predstavljajo osvojene dežele. Ženske figure prinašajo cesarju darove. ♦ Van Eyckov portret je naslikan izjemno realistično, v plastičnem slogu. Podoba Otona II. pa je značilen primer ploskovitega sloga, saj ni opaziti nobene prepričljive telesnosti (telesa so sicer rahlo nakazana s toniranjem gub, kar kaže na posnemanje antičnih predlog). Obrazi niso individualizirani. Cesarja prepoznamo zgolj po njegovih atributih – po žezlu, kroni, zemeljski obli s križem (kar pomeni oblast vladarja, ki je božji namestnik) in prestolu – ni naslikan prepoznavno kot zakonca Arnolfini. ♦ Prostor pri Arnolfinijevi poroki je natančno naslikan in perspektivično poglobljen, pri portretu Otona II. pa tridimenzionalnega prostora ne prepoznamo. Prostor zgolj slutimo v barvnih prelivih. Opazni so antični elementi (npr. kapiteli stebrov palače). ♦ Na prvi sliki sta figuri v rahlem tričetrtinskem profilu, cesar na drugi sliki pa sedi v najbolj nazornem pogledu (čelno), ki nima zveze z našo izkušnjo perspektive. ♦ Na prvi sliki sta figuri naslikani v realnih merah, cesar na drugi sliki pa je večji od preostalih figur, kar kaže na njegovo moč, vladarsko veličastnost. Perspektiva je torej hierarhična. ♦ Kompozicija obeh portretov je strogo simetrična.

	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Predmeti v Arnolfinijevi sobi so realistično prikazani, medtem ko pri upodobitvi Otona II. le slutimo, da je arhitektura za njim njegova palača. ♦ Razlikujeta se tudi v tehniki: Arnolfinijeva poroka je olje na lesu, podoba Otona II. pa je primer knjižnega slikarstva.
6	♦ Tu kandidat primerjalno opredeli svoj osebni odnos do likovnih del iz naloge z utemeljitvijo.

7. naloga

EO	Rešitev
1	<p>štiri od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ Situla z Vač / Vaška situla ♦ ok. 500 pr. n. št ♦ torevtika / tolčena bronasta pločevina ♦ višina znaša 23,8 cm (manjši predmet) ♦ Narodni muzej Slovenije, Ljubljana ♦ železnodobna umetnost / situlska umetnost / halštat
2	<p>tri od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ Vaška situla je bronasto vedrce s premičnim ročajem, ki je v celoti okrašeno s figuralnimi prizori v treh vodoravnih pasovih. ♦ Izdelana je iz bronaste pločevine, oblikovane v plitvem reliefu. Izdelana je v tehniki torevtike: tolčenje in vrezovanje v kovino. ♦ Pasovi so enakomerno zapolnjeni s figurami, ki se vse pravilno prilegajo njihovi višini – izokefalija. ♦ Figure so mehko zaobljene in imajo poenostavljena telesa (shematizirana), njihove drže in gibi so jasno razvidni. Nepomembni detajli so izpuščeni. Umetnik je namreč izbral le tiste, ki so pomembni za večjo pripovednost celote. ♦ Vsi liki, človeški in živalski, so upodobljeni v profilu, s čimer je nakazana smer gibanja. V zgornjem pasu je slavnostni sprevod konjenikov in voz, usmerjen v levo, v srednjem pasu (darovanje, gostija in dvoboj) so liki obrnjeni v levo in desno, v spodnjem pasu pa je v desno usmerjen živalski sprevod (ker je usmerjen drugače kakor zemeljski prizori, ga lahko razlagamo kot nasprotje življenja in simbol onostranstva). ♦ Opazimo lahko umetnikov strah pred praznemu prostoru (horror vacui), saj so prazna mesta zapolnjena z diski, ptiči ali rastlinskim okrasjem.
3	<p>tri od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ To je obredno vedrce, iz katerega so z zajemalko stregli vino, mešano z vodo in medom. ♦ Na njem je upodobljena elitna moška družba. Ženske so prikazane le redko, otroci pa skoraj nikoli. ♦ Novejša spoznanja kažejo, da so procesije mož, katerih noše in pokrivala razkrivajo različne socialne položaje, upodobljene zato, da poudarjajo prevlado prvega med njimi. To dejstvo podkrepijo statusni predmeti, kot sta prestol in žezlo za prvaka. ♦ Gre za hierarhizirano družbo, v kateri je mogoče status pridobiti ali ubraniti s tekmovanjem, npr. v dvoboju v glasbi ali z ročkami, z ulovom trofejne divjadi ali z bitko na življenje in smrt. Visoki dostojanstveniki so si položaj pridobili in ga ohranili z izjemnimi dejanji. ♦ Situlo z Vač sestavljajo trije pasovi (frizi). Motivi in njihovo zaporedje so posledica strogih pravil upodabljanja, povezanih s sporočilom na situli. ♦ V sprevodu zgornjega pasu je procesija konjenikov in mož na vozovih, ki glede na oblačila pripadajo različnim družbenim položajem. Vidimo pešce s konji na povodcu, konjenike in enovprege, zadnja od njih bi lahko tekmovala v dirki. ♦ V osrednjem frizu je poudarjen mož na prestolu s trikotnim pokrivalom, ki v roki drži dvoglavo žezlo, simbol vladarske oblasti. Po položaju mu je najbližji mož s podobnim pokrivalom, ki prav tako sedi na prestolu. Novejše ugotovitve kažejo, da gre za vladarja in njegovega sovladarja (dedovanje oblasti). Sledijo upodobitve igranja na trstenke, obrednega pitja in dvoboja z ročkami za pernato čelado – zadnji je bil priljubljen šport železnodobnih elit. ♦ Spodnji pas prikazuje živalski friz s srnami in kozorogi, ki jih preganja zver s človeško nogo v gobcu – pogost motiv situlske umetnosti. To si lahko razlagamo kot simbolno izmenjevanje principov življenja in smrti ter njunega večnega kroga. ♦ Morda so na nastanek dela vplivali Etruščani, ki so si boga smrti predstavljali z volčjimi ušesi.

	<p>Lev z volčjim repom je lahko lokalna predelava tega motiva.</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ Situla razkriva vlogo kneza, ki je moral biti posvetni vojaški poveljnik in hkrati duhovni vodja, svečenik. Najverjetneje gre za idealiziran prikaz železnodobne aristokratske družbe, v ospredju so njihovi boji in junaštva. ♦ Delitev na tri pasove lahko razumemo tudi kot simbolični prikaz treh glavnih vidikov aristokratskega življenja: vojne, ki jo predstavlja sprevod, blaginje (pojedina) in predstave posmrtnega življenja z mitičnimi zvermi na spodnjem pasu. ♦ Vsi motivi so hkrati žanrski prizori iz aristokratskega življenja ter prizori z globljim kulturnim in religioznim pomenom. ♦ Po nekaterih novejših domnevah naj bi motivi prikazovali osrednje praznike v letu – torej naj bi situla ponazarjala koledar.
4	<p>tri od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ Ker prazgodovinske kulture nimajo ohranjenih pisnih virov, so figuralni motivi s situl pomembni pričevalci življenja tistega časa. ♦ Situle, še posebno tiste, ki so figuralno okrašene, so bile lastnina premožnih in pomembnih predstavnikov tedanje knežje družbe naših daljnih prednikov, saj so bile najdene le v bogatih grobovih (torej so bile grobni pridatki). Običajno so visoke 20–30 cm in imajo pomični ročaj iz zavite žice s kavljem, ki spominja na račjo glavo, včasih tudi s pokrovom. ♦ Gre za izvrsten primer situlske umetnosti, ki je nastajala od 7. do 4. st. pr. n. št. vzdolž severnega jadranskega zaledja – od etruščanske Bologne prek venetske kulture v Benečiji in retijskega prostora na Tirolskem do jugovzhodnega alpskega prostora v Sloveniji. ♦ Klasični izdelki situlske umetnosti izkazujejo oblikovno in pripovedno izvirnost, v motiviki pa stike z Etruščani, Veneti in Retijci. ♦ Situlska umetnost je najbrž nastajala pod vplivom etruščanske umetnosti, mogoče pa je tudi, da so na njen nastanek vplivale le povezave z grškimi kolonijami na Jadranu. ♦ Za situlsko umetnost je značilna tehnika torevtika, kjer so s tolčenjem bronaste pločevine poleg vedric krasili tudi nožnice mečev, pasne sponse, uhane in čelade. ♦ Zaradi figuralnega okrasja se te umetnine razlikujejo od drugih evropskih v starejši (halštatski) železni dobi. ♦ Določeni obrazci v prikazovanju se ponavljajo tudi na drugih delih situlske umetnosti. Te umetnine so vrh evropske železnodobne umetnosti v pozni halštatski dobi. Skupaj je v Sloveniji znanih okoli 70 takih umetnin, od teh približno 20 situl. Delavnice, v katerih so bile narejene, so v 6. in 5. stoletju pr. n. št. domnevno delovale na Vačah, Magdalenski gori in v Novem mestu, ki mu, ker predstavlja središče te umetnosti, rečemo tudi mesto situl. ♦ Motivi na Situli z Vač spominjajo na umetnost starih Sumercev (npr. na Prapor iz Ura, na katerem je prikazana blaginja na eni in vojni pohod na drugi strani). Motiv rokoborbe srečamo tudi v mezopotamski in kretske umetnosti. ♦ Način členitve celote na zgornja pasova s človeškimi figurami in na spodnjega z živalskimi spominja na grške in etruščanske primere vaznega slikarstva. ♦ Situlo z Vač je leta 1882 odkril kmet Janez Grilc v okolici Vač (Reber nad Klenikom) pri Litiji in je bila že istega leta razstavljena v osrednjem muzeju Kranjske, današnjem ljubljanskem Narodnem muzeju. Od takrat velja za največjo slovensko arheološko dragocenost, saj po kakovosti izstopa med podobnimi primeri situlske umetnosti iz italijanskega in srednjeevropskega prostora. ♦ Je ena najznamenitejših umetnin v slovenskih muzejskih zbirkah. Detajle (figure) z nje so uporabili tudi v slovenskem potnem listu in na osebnih izkaznicah ter v logotipu Narodnega muzeja Slovenije. Konja s Situle z Vač je v svojih umetninah večkrat posnemal oblikovalec Oskar Kogoj.
5	<p>pet od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ Obe deli imata podobno kompozicijo – razčlenjujejo ju vodoravni pasovi brez praznega prostora. ♦ Na situli so vsi liki prikazani v profilu in v isti smeri gibanja, na sarkofagu pa so v tričetrtinskih zasukih, razporejeni v stebričaste niše. ♦ Na situli prostora ni, na sarkofagu pa prostor slutimo z zasuki in prekrivanjem teles. ♦ Na obeh umetniških delih je opazna izokefalija. ♦ Telesa so anatomsko nepravilna na obeh umetniških delih: na situli so videti poenostavljena, shematizirana, na sarkofagu pa kljub prepričljivejšemu gibanju in večji plastičnosti figur motijo npr. nesorazmerno velike glave, akt Eve nima ženskih oblin itd. ♦ Umetniški deli se razlikujeta po namenu: situla je vedrica za obredno pitje, sarkofag Junija Bassa pa je kamnita krsta, namenjena pokopu rimskega prefekta. Situla je bila tudi grobni

	<p>pridatek bogatega pripadnika halštatske družbe.</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ Obe deli sta bogato pripovedni. Situlski prizori iz aristokratskega življenja delujejo predvsem žanrsko, na sarkofagu pa opazimo svetopisemske (torej nabožne ikonografske) motive, med katerimi prepoznamo npr. izvorni greh. ♦ Situlo z Vač in Sarkofag Junija Bassa krasijo reliefi. Razlikujeta se v materialu (situla je bronasta, sarkofag kamnit) in tehniki (situlini dokaj plitki reliefi so nastali s torevtiko, globlji reliefi na sarkofagu pa s klesanjem).
6	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Tu kandidat primerjalno opredeli svoj osebni odnos do likovnih del iz naloge z utemeljitvijo.

8. naloga

EO	Rešitev
1	<p>štiri od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ Panteon (Pantheon) ♦ 118–125 n. št. / 2. stoletje n. št. ♦ $v = 2r = 43,2$ m / monumentalna arhitektura ♦ beton, opeka, kamen ♦ Piazza della Rotonda, Rim ♦ starorimska umetnost / rimska antika
2	<p>tri od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ Je svetišče na krožni osnovi, prekrito z ogromno kupolo. Je centralno zasnovana stavba. ♦ Stavba je sestavljena iz dveh delov – iz preddverja, ki je v tlorisu pravokotnik, in iz glavne dvorane, ki je v tlorisu krog/tolos. Notranjščina je iz dveh delov / geometrijskih teles, iz valja in polkrogle. Stene in niše so obložene z raznobarnim marmorjem, travertinom, granitom in porfirjem. ♦ Višina stavbe od tal do temena kupole je enaka premeru rotunde, meri 43,2 m. Valj nosi kupolo, na vrhu z okroglo odprtino, okulusom, z 8,14 m premera. ♦ Okulus je edini vir svetlobe v notranjščini, ko so vhodna vrata svetišča zaprta. ♦ Stena valja deluje masivno, statično in izolira notranji prostor od zunanjega. ♦ Razmerja stavbe so čista in enostavna, notranjost je matematično natančno izdelana. ♦ Notranjost kupole krasijo kasete, nekdanje modro obarvane, ki se postopno, v petih koncentričnih krogih zmanjšujejo proti okulusu. Ustvarjena je iluzija odmaknjene višine. ♦ V notranjščini členi polno steno osem polkrožnih in pravokotnih niš / edikul s po dvema stebroma. Prvotno so v njih stali kipi antičnih božanstev.
3	<p>tri od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ Panteon (iz grščine pan = vsi in theos = bog) je svetišče, posvečeno sedmim planetarnim božanstvom, planetom po geocentričnem sistemu: Soncu, Luni, Marsu, Merkurju, Jupitru, Veneri in Saturnu. ♦ Kupola je simbol nebesnega svoda, kjer domujejo božanstva. ♦ Panteon je dal zgraditi rimski cesar Hadrijan kot simbol univerzalnosti, večnosti rimskega imperija. ♦ Je statičen prostor, ki gledalca usmerja v bistveno, v središče. Tako izoliran lahko vzpostavi stik z božanstvi.
4	<p>tri od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ Panteon je najbolje ohranjena antična stavba v Rimu. Postavil ga je Mark Agripa, Avgustov zet, kot dinastični spomenik. ♦ Svetišče je obnovil in do tal predelal ter mu dal današnji videz cesar Hadrijan v prvi polovici 2. stoletja. ♦ Arhitektura se je ohranila v skoraj nedotaknjeni obliki. Je edino antično svetišče, ki je vseskozi ostalo prostor bogoslužja in je bilo v zgodnjem krščanstvu spremenjeno v cerkev. ♦ Stavba je zgled starokrščanskim cerkvam, kapelam, mavzolejem in krstilnicam. ♦ Centralni tip arhitekture je vplival na bizantinsko umetnost, pozneje tudi na islamsko umetnost. ♦ Kupola Panteona je bila zgled mnogim umetnikom: Filipu Brunelleschiju za kupolo stolnice v Firencah, Michelangelu za cerkev sv. Petra v Vatikanu, Bramanteju za Tempietto itd. ♦ V poznejših obdobjih je Panteon postal zgled za sakralno in profano arhitekturo. ♦ Je grobnica Rafaela in drugih umetnikov, pa tudi italijanskih kraljev.

5	<p>pet od:</p> <ul style="list-style-type: none">♦ Panteon ima centralni tloris in kupolo, Pompidou je večnadstropna stavba vzdolžnega tlorisa.♦ Na vrhu kupole v Panteonu je oculus kot edini vir svetlobe, stene Pompidouja so odprte z velikimi okenskimi površinami.♦ V Panteonu je stena masivna, za Pompidou je značilna skeletna gradnja.♦ V Panteonu so stene v notranjosti obložene z raznobarnim marmorjem, zunanost je zanemarjena, razen frontalnega pogleda s portikom in kolonado porfirnih stebrov. Pompidou uporabi notranje inštalacije kot okrasje na fasadi, tlorisi v notranjosti so premični in jih lahko spreminjajo glede na potrebe.♦ Panteon je iz betona, opeke in kamna. Pompidou je stavba iz stekla in kovinske konstrukcije (železo, jeklo).♦ V Panteonu je notranjščina obložena z raznobarnim marmorjem, kar daje vtis slikovitosti, pri Pompidouju pa je barvni poudarek na zunanjščini – funkcionalni deli so pobarvani glede na namen: modro (ogrevanje), belo (prezračevanje), rdeče (dvigala, tekoče stopnice), zeleno (vodovod), rumeno (električne napeljave).♦ Panteon je svetišče, posvečeno sedmim planetarnim božanstvom, Pompidou je stavba, namenjena kulturi in umetnosti.♦ Obe deli sta državno naročilo, Panteon cesarja Hadrijana, Pompidou predsednika Georges-a Pompidouja.♦ Panteon učinkuje strogo, monumentalno, veličastno, Pompidou deluje industrijsko, igrivo in veselo.
6	<ul style="list-style-type: none">♦ Tu kandidat primerjalno opredeli svoj osebni odnos do likovnih del iz naloge z utemeljitvijo.

Izpitna pola 2

6. naloga

EO	Rešitev
1	<p>štiri od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ Auguste Rodin ♦ Calajski meščani ♦ Calais, trg pred mestno hišo (Trg neznanega vojaka) ♦ 1886–1888 / zadnja četrtina 19. stoletja / postavitve 1895 ♦ postimpresionizem/impresionizem ♦ bron, ulivanje ♦ 202 x 205 x 196 / monumentalne mere
2	<p>tri od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ Kiparska skupina šestih moških likov je postavljena v javni prostor z nizkim podstavkom, s čimer se bistveno razlikuje od drugih javnih spomenikov 19. stoletja. Ker skupina ni postavljena visoko na podstavku, ampak tako rekoč iz oči v oči z gledalci, dobimo občutek, da ti meščani živijo med nami. ♦ Globina prostora je nakazana z različnimi postavitvami, gibanjem oseb in veliko praznino med njimi. Šest mož je razporejenih v krožni kompoziciji. ♦ Kip je bil namenjen postavitvi na prostem, saj se bron močno odziva na različno svetlobo. ♦ Kip je obhoden in ga je tudi treba gledati z vseh strani. ♦ Rodin je upodobil osebe v nadčloveški velikosti. Pod oblačili se vidijo izmučena, shujšana, žilava in mišičasta telesa meščanov. ♦ Oblikovanje telesnosti je slikovito, saj so oblike površinsko razdrobljene, polne igre svetlobe in senc. Vsak lik ima svoje gibanje, figure gledajo v različne smeri. Na obrazih se jim zrcali obup, agonija, strah – tesnobni občutki. ♦ Vsak od meščanov je bil modeliran v glini po živem modelu, najprej kot akt, potem pa mu je umetnik dodal oblačila. ♦ Figure so ekspresivne, vsaka izraža svoj notranji boj. Učinkujejo monumentalno. Da bi bili liki bolj ekspresivni, jim je kipar povečal roke in noge. ♦ Med osebami je izražena napetost, s katero se kip širi v prostor, k čemur pripomore tudi igra svetlobe na njegovi razgibani površini.
3	<p>tri od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ To je spomenik domoljubnim meščanom Calaisa, upodobitev dogodka iz stoletne vojne med Anglijo in Francijo. Kiparsko delo torej pričča o konkretnem zgodovinskem dogodku, saj so se ohranila imena in usode upodobljenih meščanov. ♦ Angleški kralj Edvard III. je med stoletno vojno leta 1347 zahteval, da mu mesto izroči šest najvplivnejših in najbogatejših meščanov. To je bil kraljev pogoj, da neha oblegati mesto, katerega prebivalci so bili že povsem izstradani. V zameno naj bi prizanesel preostalim, sicer bi mesto povsem uničili. ♦ Rodin je upodobil trenutek, ko se teh šest najvplivnejših mestnih mož bosonogih in izmučenih odpravlja proti taboru angleškega kralja, da mu izročijo ključne mesta in trdnjave in se žrtvujejo za mesto/skupnost. ♦ Moški niso razpostavljeni glede na družbeni položaj, ampak so jih tragične okoliščine postavile v izenačeni položaj in so zato na enako visoki podlagi. ♦ Ritem gibanja in v različne smeri uprti pogledi povedo, da se jim po glavah podijo različne tesnobne misli. ♦ Vsaka od oseb izraža svojo osebno dramo, agonijo. To izkazujejo njihovi ekspresivni gibi in izrazi na obrazih. ♦ Rodinu je bilo bistveno upodabljanje duševnega stanja, ki je povezano z držo in gibi telesa.
4	<p>tri od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ Leta 1884 je Rodin od calajskega župana in uprave mesta prejel naročilo, da ustvari kip šestih meščanov, ki so se med angleškim obleganjem žrtvovali, da bi rešili svoje mesto. Naročniki so sicer pričakovali drugačen spomenik, ki bo bolj tradicionalen. Hoteli so ponazoritev herojskega žrtvovanja v smrt, zahtevali so piramidalno kompozicijo in podobe idealnih junakov. ♦ Znanih je več odlitkov cele skupine in posameznih meščanov, ki predstavljajo osnutke ali replike izvirnika. ♦ Rodin velja za začetnika modernega kiparstva in enega največjih kiparjev vseh časov.

	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Površina kipa je sproščeno oblikovana in razkriva vpliv Michelangela in njegovega non finita ali nedokončanosti. ♦ Površina je oblikovana tudi pod vplivom impresionističnega raziskovanja svetlobe – zaradi razdrobljene površine kip dosega številne barvne odtenke glede na vremenske vplive in dnevno svetlobo. ♦ Kiparstva se je učil ob prerisovanju antičnih kipov v Louvru in ob opazovanju živih modelov. ♦ Njegov veliki vzornik je bil Michelangelo, očitno pa je vplival na sodobnico, svojo učenko in muzo Camille Claudel. Matisse se je navduševal nad spontanostjo njegovih risb, kubiste in futuriste pa je navduševalo Rodinovo drobljenje površine kipov in upor proti akademskim pravilom. ♦ Rodin je našel novo pot v kiparstvu, podobno impresionističnim slikarjem. Z mehko oblikovanimi površinami, ki se drobijo v majhna polja, je dosegel poigravanje svetlobe in sence. ♦ V nasprotju z akademsko tradicijo zgodovinskih spomenikov, narejenih za en pogled, je Rodin ustvaril obhodni kip, ki ima več enakovrednih pogledov. ♦ Rodin je v upodobitev človeka vnesel izkušnjo bližnjega konca življenja in tako je posameznika predstavil kot nosilca univerzalne usode. S tem je močno vplival na kiparstvo 20. stoletja, saj je s splošnočloveško dramo presegel zgolj zgodovinsko sporočilo. S takimi poudarki se je približal tudi načelom simbolizma. Zamisel spomenika in njegovo zgodovinsko ozadje sta umetnika močno pretresla. ♦ Revolucionarnost kipa je v tem, da je spomenik civilnemu pogumu in žrtvovanju, ne pa vojaškim zmagam in zavojevanju. ♦ S tem delom je Rodin vplival na odnos javnosti do javnega spomenika.
5	<p>pet od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ Obe kiparski skupini sta obhodna kipa in si ju lahko ogledamo z vseh strani. Vseeno pa je Prešernov spomenik skladno s tradicijo bolj namenjen frontalnem pogledu. ♦ Obe umetniški deli sta uliti iz bron. Obe kiparski skupini sta enobarvni. ♦ Rodinove Calajiske meščane slogovno uvrščamo v postimpresionizem/impresionizem, Zajčev spomenik pa v realizem (sočasna secesija se izraža na Fabianijevem podstavku kipa). ♦ Pri prvem delu je površina enakomerno razdrobljena, medtem ko je pri drugem delu površina teles zglajena. ♦ Pri obeh delih so figure oblikovane polnoplastično. ♦ Kompozicija pri prvem delu je krožna in dinamična, figure pa so postavljene v blok. Pri drugem delu je kompozicija bolj vertikalna in umirjena. ♦ Če je Rodinova umetnina postavljena v javni prostor z nizkim podstavkom, s čimer se bistveno razlikuje od drugih javnih spomenikov 19. stoletja, je Prešernov spomenik z visokim podstavkom značilen primer akademskega spomenika te dobe. ♦ Prvo delo kaže zgodovinski dogodek, žrtvovanja za domovino oz. mestno skupnost. Drugo delo kaže spomenik največjemu slovenskemu pesniku. Oba spomenika sta torej namenjena širjenju domoljubja, domovinske zavesti. ♦ Pri prvi skupini je velik poudarek na čustveni okarakteriziranosti oseb, figure so ekspresivno oblikovane, pri drugem kipu pa čustvenosti ni. Prešeren je v nasprotju z Rodinovimi figurami oblikovan portretno, bolj skladno z akademskimi pravili.
6	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Tu kandidat primerjalno opredeli svoj osebni odnos do likovnih del iz naloge z utemeljitvijo.

7. naloga

EO	Odgovori
1	<p>štiri od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ Vincent van Gogh (1853–1890) ♦ Zvezdna noč ♦ 1889 (druga polovica 19. st.) ♦ olje na platnu, ♦ 73,7 x 92,1 cm (srednje velika slika) ♦ Museum of Modern Art, New York ♦ postimpresionizem
2	<p>tri od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ Slikarsko kompozicijo sestavljajo trije prostorski plani: na spodnji levi polovici so temačni vršaci ciprese, za njimi se prostor poglobi v odmaknjeno ozadje nočne krajine z vasico, v tretjem je nočno zvezdno nebo. ♦ Krošnja ciprese je vertikalni poudarek, ki preseka horizontalnost obzorja in neba. Zareza poudari zlatorezna razmerja, ki so razvidna v postavitvi ciprese in padajoči diagonali obzorja glede na nebo. ♦ Kompozicija je odprta, občutek imamo, da se prostor nadaljuje zunaj okvirja slike. ♦ V prvi plan (zaradi učinkov barvne perspektive) silijo vrteče se sijoče zvezde in trepetavo nočno nebo. Kot nasprotje nemiru je spodaj spokojna krajina z urejeno veduto vasi. ♦ Črta horizonta pada z desne proti levi in oblikuje rahlo padajočo diagonalo. Plamenasta krošnja ciprese povezuje nebo in zemljo. ♦ Prostor na sliki se pogloblja, vendar v njem ne veljajo pravila klasične perspektive. ♦ Krivulje na nebu ustvarjajo globino na nebu. Ploskve so sestavljene s strukturo potez, ki ustvarjajo posebno dinamiko na sliki. ♦ Svetloba prihaja iz notranjosti nebesnih teles. ♦ Poteze čopiča so jasno razvidne, prav tako iz njih lahko razberemo število barvnih nanosov, nekaj od njih jih ustvarja komplementarne kontraste. ♦ Prevladujejo modra in rumena barva, spodaj pa rdečkasti in zeleni toni. ♦ Obrisi krajine so jasni in odebeljeni. ♦ Način slikanja vnaša v sliko posebno energijo in napetost.
3	<p>tri od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ Zvezdna noč naj bi bila pogled iz sobe v bolnišnici v Saint-Rémyju, vendar to ni realistični posnetek krajine, ampak je naslikana po spominu, saj jo je slikal podnevi. ♦ Krajina nastaja iz stvarnega in izmišljenega. ♦ Značilna arhitektura holandskih cerkva se preplete s krošnjami cipres iz mediteranske krajine. Ciprese povezujemo s pokopališčem in žalovanjem, skupaj s holandsko arhitekturo so lahko otožen spomin na dom. ♦ Na nebu najmočnejše sije mesec, najnižja zvezda na horizontu je planet Venera. O njej je Vincent pisal bratu Theu, da jo je opazoval na nočnem nebu, preden se je zdanilo. ♦ Van Gogh je bil kot nekdanji protestanski pridigar velik poznavalec Svetega pisma. Na nebu se pojavlja 11 zvezd. Nekateri mislijo, da je njihovo število preiščeno, saj jih povezujejo s starozavezno zgodbo o mladem Jožefu, ko je sanjal o svoji svetli prihodnosti. ♦ S svojimi motivi se je velikokrat približal simbolnosti, s ponavljajočimi se prizori je izgrajeval svet osebnega simbolizma.
4	<p>tri od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ Zvezdna noč je nastala leta 1889, ko se je van Gogh prostovoljno odločil za zdravljenje v bolnišnici za duševno bolne v Saint-Rémyju, tam preživel več mesecev in imel možnost slikati. ♦ Zvezdna noč je nastala v času, ko se je van Gogh po sporu s prijateljem, slikarjem Paulom Gauguinom, in živčnem zlomu v Arlesu zdravil v Saint-Rémyju. ♦ V zadnjih dveh letih svojega življenja je bil van Gogh izjemno ustvarjalen. ♦ Naslikal je zelo veliko slik, ki predstavljajo njegov umetniški vrhunec. Vendar je bil to hkrati čas napredovanja težke duševne bolezni, ki ga je dokončno strla. ♦ Slikar s svojim načinom slikanja in izrazno močjo velja za predhodnika moderne ekspresionistične umetnosti. ♦ V slikarstvo vnaša psihološke prvine, to pomeni, da del človekove psihe postane del umetnine ali da umetniško ustvarjanje lahko postane del terapije. ♦ Van Gogh se je odločil za slikarstvo sorazmerno pozno, pri 27 letih. Obiskoval je nekaj slikarskih tečajev, vendar velja za samouka.

	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Nanj je vplivalo realistično slikarstvo (Daumier, Millet in njuno slikanje preprostega življenja), japonski lesorezi (ploskovitost) in srečanje z impresionisti v Parizu (uporaba čistih barv, komplementarni odnosi). ♦ Razvil je samosvoj slog, za katerega so značilni: nanašanje čistih intenzivnih barv iz tube na platno, debeli barvni nanosi, trdni obrisi in dinamične, sunkovite poteze čopiča. ♦ V uporabi barve je ohranjena njena tradicionalna simbolika, z večjimi čistimi barvnimi ploskvami, oblikovanimi z ekspresivnimi potezami, pa se stopnjuje čustvena izraznost barve. ♦ V njegovem opusu ima pomembno vlogo rumena barva. ♦ Za časa življenja je prodal eno samo sliko. Nenehno ga je preganjal občutek neuspešnosti, a je postal eden najbolj cenjenih, vplivnih in priljubljenih umetnikov v 20. stoletju. ♦ Velja za enega izmed očetov moderne umetnosti.
5	<p>pet od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ Obe sliki sta krajini, v katerih se prepleta resnično z izmišljenim. Na prvi sliki se dejanski pogled pomeša s spominom na domačo deželo Nizozemsko, na drugi pa je notranji pogled umetnikove podzavesti, v kateri prepoznamo tudi njegovo domačo krajino, katalonsko obalo. ♦ Na prvi sliki prevladuje zvezdno nebo, na katerem je poudarek, saj predstavlja 2/3 slike, na drugi sliki prevladuje nadrealna notranja krajina, nebo obsega 1/3 slike. ♦ Krajina na prvi sliki je naslikana s sunkovitimi energičnimi potezami, ki so razvidne iz pastoznih nanosov barve, krajina na drugi sliki je natančno naslikana z jasnimi obrisi, tankimi lazurnimi nanosi, narejena je v maniri akademskega slikarstva. ♦ Krajina na prvi sliki je zaradi načina slikanja dinamična, ekstatična, krajina na drugi sliki zaradi načina slikanja deluje mirno, spokojno, vendar tesnobno zaradi stopljenih organskih oblik in ogolelega drevesa. ♦ Obe deli sta biografski in govorita o minevanju časa. Prvo se nanaša na Sveto pismo in zgodbo o Jožefu, napoved umetnikove usode, drugo delo z obalo Cadaquesa in organsko obliko, na kateri prepoznamo priprto večo z dolgimi trepalnicami in nosom, je razumljeno kot preoblikovan Dalijev avtoportret. ♦ Osrednji vertikalni poudarek na obeh slikah je drevo, na prvi sliki plameneča krošnja ciprese, na drugi sliki golo deblo z vejo. ♦ Na prvi sliki prevladujejo organske črte, na drugi sliki je odnos med organskimi in ravnimi črtami bolj uravnotežen. ♦ Na prvi sliki prevladuje modra barva z rumenimi poudarki, na drugi sliki pa obratno prevladujejo rjavi okraški odtenki s poudarkom na modrini neba.
6	Tu kandidat primerjalno opredeli svoj osebni odnos do likovnih del iz naloge z utemeljitvijo.

8. naloga

EO	Rešitev
1	<p>štiri od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ načrt Andrea Pozzo, gradili F. Ferrata, F. Bombassi, M. Zamerl, P. Jugovic, G. Maček ◆ Stolnica sv. Nikolaja ◆ Ljubljana ◆ 1701–1707, oprema pozneje / začetek 18. stoletja ◆ kamen, opeka ◆ stavba velikih mer ◆ visoki barok
2	<p>tri od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ Gre za tip dvoranske cerkve s stranskimi kapelami, neizstopajočim transeptom in kupolo na križišču. ◆ Longitudinalna zasnova / zasnova latinskega križa. ◆ Jezuitski tloris. Gre za tip cerkve, ki ga je uvedla jezuitska cerkev Il Gesù v Rimu. ◆ Glavna fasada je dvostolpna. ◆ Fasada ni posebej dekorirana, saj je cerkev na tej strani povezana s škofijskim dvorcem. ◆ Zunanjščina je členjena s pilastri. ◆ Kupola je bila sprva načrtovana kot navidezna (kupola finta, ki je bila poslikana), pravo so zgradili šele v 19. stoletju. ◆ Glavno ladjo, ki je precej visoka, obstopajo po trije pari kapel, prezbiterij je ravno zaključen, glavno ladjo obteka močno profiliran venčni zidec, ki ga nosijo toskanski pilastri. Notranjščina je banjasto obokana. ◆ Prvotno je imela cerkev v notranjščini belo-siv videz, rdeče-zlato barvitost so dodali v 19. stoletju. Zato je imela cerkev v notranjščini prvotno precej bolj beneški kot pa rimski značaj. ◆ V notranjščini je ustvarjen močan chiaroscuro. Svetlobno središče je prostor pod kupolo. To tudi usmerja gibanje od glavnega vhoda proti najsvetejšemu delu cerkve. ◆ Notranjščino je v celoti poslikal Giulio Quaglio, katerega freske bistveno določajo vtis notranjščine.
3	<p>tri od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ Prvotna cerkev na tem mestu je bila mestna cerkev, posvečena zavetniku ribičev. Z ustanovitvijo škofije v Ljubljani leta 1461 je dobila povsem novo vlogo. ◆ Baročna cerkev z arhitekturo, poslikavo ter kiparsko in slikarsko opremo poudarja zmagoslavje katoliške cerkve. ◆ Značilna poteza protireformacije je bila vrnitev k tlorisu latinskega križa, kar izraža vrnitev k starokrščanskim bazilikam. ◆ Bistvena je pot v prostoru – od glavnega vhoda proti velikemu oltarju. ◆ Dvoranska cerkev s stranskimi kapelami poenoti prostor, v katerem lahko vsi verniki poslušajo pridigo. ◆ Snovalci ikonografije stolnice so poudarili ustanovitev škofije (freske s upodobitvijo legende ustanovitve škofije, v fasado vzdani gotski sklepnik) in navezavo na antično prednico škofije v času Emone (kipi štirih emonskih škofov v nišah pod kupolo, v zunanje stene so vzdani antični nagrobniki) ter velik pomen prvotnega zavetnika cerkve (življenje in čudeži sv. Nikolaja).
4	<p>tri od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ Ko je bila leta 1461 v Ljubljani ustanovljena škofija, je bila prej mestna ribiška cerkva sv. Nikolaja povzdignjena v škofijsko cerkev. To so večkrat prezidavali in povečevali. ◆ Ko je bila leta 1693 ustanovljena Akademija delavnih (Accademia operosorum), so si člani zadali tudi nalogo, da zgradijo novo stolnico. Ker so v duhu časa iz Ljubljane hoteli narediti »novi Rim«, so stopili v stik s takrat zelo priljubljenim arhitektom, slikarjem in teoretikom Andreo Pozzom. ◆ Tip dvoranske cerkve je bil v baroku zelo priljubljen v deželah na obeh straneh Alp. ◆ Dvostolpna fasada kaže na naslonitev na salzburško stolnico. ◆ Ob gradnji stolnice so se izučili številni zidarski mojstri, ki so pozneje gradili na Kranjskem. ◆ Andrea Pozzo je avtor zelo priljubljenega in razširjenega traktata Slikarska in stavbarska perspektiva, ki so ga uporabljali tudi slikarji, delujoči na Slovenskem (F. Jelovšek, A. Waginger). ◆ G. Quaglio je ključno vplival na razvoj slovenskega freskanta F. Jelovška.

5	<p>pet od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ Obe deli sta sakralni stavbi / krščanski cerkvi. ◆ Obe cerkvi sta stolnici – sedež škofa. ◆ Obe deli stojita v središču srednjeveškega dela mesta. ◆ Prvo delo je baročno, drugo pa zgodnjegotsko. ◆ Prva stavba je zgrajena še v duhu protireformacije, druga pa v duhu srednjeveškega češčenja relikvij. ◆ Obe stavbi imata longitudinalni tloris. Prva je dvoranska cerkev, zato ima poleg glavne ladje nižje stranske kapele. Druga stavba pa ima poleg glavne ladje nižji stranski ladji. Obe cerkvi imata tudi transept. ◆ Prva stavba posnema dvoranski oz. jezuitski tip sakralne stavbe, druga stavba pa prvo gotško cerkev St. Denis v Parizu. ◆ Obe stavbi stremita kvišku: prva z načrtovano (a takrat neizvedeno) kupolo nad križiščem, druga pa z višino, šilastimi oboki in služniki. ◆ Prva stavba je banjasto obokana, druga pa šilastoločno. ◆ Obe stavbi imata dva zvonika ob glavni fasadi. ◆ Glavni vhod v prvo stavbo je komaj viden in ni poudarjen, saj je na tej strani stavba povezana z nadškofijskim dvorcem. Druga stavba ima poudarjen vhod. Zasnovan je kot slavolok, ki se nad njim ponovi v obliki oken. V tretji etaži pa je velika rozeta. ◆ Prva stavba je znotraj bogato poslikana s freskami, glavni barvni okras druge cerkve pa so vitraži.
6	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Tu kandidat primerjalno opredeli svoj osebni odnos do likovnih del iz naloge z utemeljitvijo.